

1977, kdy mu bylo jedenáct, s ní hrál několikrát v NDR, dvakrát v Rakousku, v Maďarsku, Jugoslávii, Bulharsku, SSSR a v Japonsku...). Jeho jméno se pak ve výčtu sólistů filharmonie udrželo dalších sedm (!) sezon, pokaždé ve spojení s jedním impozantním vystoupením s orchestrem a nejméně jedním sólovým recitálem v komorním cyklu – nemluvě už o zahraničních zájezdech. Na místo rezidenčního sólisty sezony 2017/2018 se teď po dvaceti letech vrací jako světová pianistická osobnost, z jejichž životních zkušeností může filharmonie i posluchači těžit.

Petr Altrichter (1951) vystudoval hru na lesní roh a dirigování na ostravské konzervatoři a poté řízení orchestru a sboru na JAMU v Brně. Během studia získal druhou cenu na proslulé dirigentské soutěži ve francouzském Besançonu (1976). Jako asistující dirigent pak nastoupil nejprve do Státní filharmonie Brno, v následujících letech působil v České filharmonii (asistent Václava Neumanna), jako dirigent pak u filharmonii ve Zlíně, Pardubicích a opět v Brně, od roku 1987 ve FOKu, kde se stal v roce 1990 šéfdirigentem. V letech 1993–2004 vedl Jihozápadní německou filharmonii v Kostnici, od roku 1997 do konce roku 2001 stál v čele Královské filharmonie Liverpool. V letech 2002–2009 byl šéfdirigentem Filharmonie Brno.

Jako host řídí význačné orchestry tří světadílů včetně Berlínských symfoniků, Londýnských filharmoniků, Japonského symfonického orchestru, Varšavské a Krakovské filharmonie, orchestrů v Baden-Badenu, Rize, Miláně, na Kanárských ostrovech nebo Symfonického orchestru RTL Luxembourg. Ve Velké Británii spolupracoval rovněž s BBC Symphony, BBC Scottish Symphony Orchestra nebo s Royal Scottish National Orchestra, v České republice pak ponejvíce s Českou filharmonii a Pražskými symfoniky. Hostoval na velkých festivalech v Paříži, Madridu, Chicagu, Curychu, Salcburku, Vídní, Lucernu, Seville, Avignonu, Edinburghu, Aténách, Palermu, Cheltenhamu ad. – a všude se významně zasazoval o propagaci české hudby, v posledních letech v Šanghaji a Pekingu s Českou filharmonii na přelomu let 2015/2016. Letos na jaře vedl japonské turné Pražských symfoniků, s nimiž napřesrok vyjede do Německa; na počátku letošní sezony řídil Českou filharmonii na festivalu Dvořákova Praha a poté na zájezdu po zemích Dálného východu. S tímto orchestrem bude spolupracovat i v roce 2018 – vedle zájezdu Českého národního symfonického orchestru do Velké Británie a dalších závazků.

S brněnskou filharmonii je ve styku trvale – hostuje zatím významně v každé dosavadní sezoně po své rezignaci: v té minulé na abonentním koncertě *Lyrický Schumann a epický Dvořák*, na němž ve spolupráci s houslistkou Sophií Jaffé společně objevili strhující obsah Schumannova houslového koncertu, a se Smetanovou *Mou vlastní* na Novoročním koncertě 2017.

Jiří Beneš

Prosíme posluchače, aby zaujali svá místa včas, vypnuli mobilní telefony a během koncertu nefotografovali. Po jeho začátku není vstup do sálu umožněn. Změna programu a účinkujících vyhrazena!

Generální partner
Filharmonie Brno

Hlavní partner
Filharmonie Brno

Za podporu a spolupráci děkujeme

Zveme vás na

Klid před bouří, 2. ab. koncert Filharmonie na Stadionu 11. a 12. 1. 2018 v **19:00: Debussy** Preludium k Faunovu odpolední, **Britten** Houslový koncert, **Sibelius** Symfonie č. 1 e moll; Milan Pala – housle, Filharmonie Brno, dirigent James Feddeck

Romantické pohádky, 2. ab. koncert Filharmonie doma I v Besedním domě 24., 25. a 26. 1. 2018 v 19:30: **Weber** Čarostřelec, předehra, **Cartellieri** Klarinetový koncert č. 3 B dur, **Schreker** Infantčiny narozeniny; Emil Drápela – klarinet, ProART Company, Filharmonie Brno, dirigent Robert Kružík

VÁNOCE KAŽDÝ MĚSÍC?

Darujte předplatné
HARMONIE
a my je zajistíme

www.casopisharmonie.cz

Filharmonie Brno, příspěvková organizace
Komenského nám. 534/8, 602 00 Brno, ☎ +420 539 092 801
www.filharmonie-brno.cz, www.salprobno.cz

Statutární město Brno finančně podporuje Filharmonii Brno. Vybrané koncerty se konají za finanční podpory Jihomoravského kraje a Ministerstva kultury ČR.

62.
koncertní
sezona
2017
2018

Beethoven Igora
Ardaševa
Filharmonie doma I
1. abonentní koncert
Besední dům
6, 7 a 8 | 12 | 2017

Filharmonie
Brno Philharmonic

GIOACHINO ROSSINI

Semiramis, předehra k opeře I 12'

Semiramide, overture

LUDWIG van BEETHOVEN

Klavírní koncert č. 2 B dur op. 19 I 29'

Piano Concerto No. 2 in B flat major, Op. 19

1. Allegro con brio

2. Adagio

3. Rondo: Allegro molto

přestávka I 20'

ANTONÍN DVOŘÁK

Symfonie č. 5 F dur op. 76 I 40'

Symphony No. 5 in F major, Op. 76

1. Allegro ma non troppo

2. Andante con moto

3. Scherzo: Allegro scherzando

4. Finale: Allegro molto

Igor Ardašev klavír / piano

Filharmonie Brno / Brno Philharmonic

dirigent / conductor **Petr Altrichter**

Se svými třiačtyřiceti operami, z nichž valná část dosud plní operní domy na celém světě, je **Gioachino Rossini** (1792–1868) bezpochyby jedním z nejvýznamnějších operních skladatelů vůbec. První operu napsal ve svých osmnácti letech, jednadvacetiletý už jich měl sedmačtyřicet a v Itálii, světové operní velmoci, platil za největšího žijícího skladatele; i rozhodl se odejít někam do Evropy a nakonec se usadil v Paříži, kde v letech 1823–1829 vytvořil dalších šest titulů. Po premiéře *Viléma Tella* však nechal operu operou a zbylých čtyřicet let svého života strávil hlavně vybranou péčí o svůj žaludek. Pokud by si někdo myslel, že je to škoda, lze mu připomenout, že takové *tourne-dos à la Rossini* jsou možná význačnějším příspěvkem k lidské kultuře než nějaká další opera, která by v tom množství možná byla už navíc.

Poslední operou, jejíž benátskou premiérou (Teatro La Fenice 3. 2. 1823) se loučil s rodnou Itálií, byla **Semiramis**. Jméno babylonské královny je spjato jednak s visutými zahradami, druhým z klasických sedmi divů světa, ale také se spletitou řadou pověstí a mýtů; hrdinkou jedné ze svých tragédií ji podle nich udělal také Voltaire – a podle něho pak libretista Rossi pro Rossiniho manželku Isabellu Colbranovou. Semiramis, ač vládkyně nejmocnější říše tehdejšího světa, to v ní nemá snadné: spočívá na ní tragická vina – kdysi dala otrávit svého manžela, krále Nina – a situaci komplikuje přítomnost vojevůdce ze sousední říše Arsaka, který je ve skutečnosti jejich synem, což ona neví (a on taky ne).

Dramatický průběh večera, nikoli však jeho tragické rozuzlení, předpovídá jedna z nejpůsobivějších Rossiniho předeher. Už ve svých úvodních partiích prozrazuje skladatelův nenapodobitelný temperament – střídáním svrchaně dramatických úseků se vznešenou melodií lesních rohů a poté vysokých dřevěných dechů připraví rozvoj sonátového *allegra*, které po ukázkách hráčské brilance dospěje k neomylně rossiniiovské závěrečné *strettě*.

Ludwig van Beethoven (1770–1827) vyrůstal v rodném Bonnu v hudebním prostředí kurfiřtské kapely v brilantního pianistu a sebevědomého skladatele. S klavírními koncerty pro vlastní prezentaci začal už jako jinoch, a vzhledem k tomu, že je po každém provedení (a také zas před každým provedením) revidoval a doplňoval, dovídáme se o nich od různých beethovenovských badatelů informace často dost protichůdné. Zdá se, že se jejich kompozici věnoval v letech 1787–1789; z obou koncertů vzniklých v té době byl nejprve vydán *koncert C dur* a tudíž jako první; o tom, že **koncert B dur** s dnešním opusovým číslem 19 mu vznikem předcházely, víme jen od skladatele samého – badatelsky to nelze ověřit, stejně jako informaci, že skutečně prvním Beethovenovým klavírním koncertem (tedy „nulým“) je skladba, po níž zmizely všechny stopy.

Klavírní koncert B dur nevyniká sice myšlenkovou hloubkou a obsahovou originalitou pozdějších Beethovenových klavírních koncertů, ale splňuje dobové požadavky kompoziční i hráčské na vysoké úrovni: klavír je vedoucím a mluvčím souboru, schopným energických rozhodnutí stejně jako líbezného zpěvu – a ovšem efektní technické produkce, předvádějící virtuózní prstovou techniku. Dovedeme si představit, že právě touto skladbou se usiloval mladý Beethoven uvést

poprvé do nových terénů – také do Prahy a ovšem do Vídně, kde s ní uskutečnil v roce 1795 svůj velký pianistický debut.

Také v pořadí devíti symfonií **Antonína Dvořáka** (1841–1904) způsobilo jejich postupné vydávání pořádný zmatek: mnozí z nás si pamatují, že v dobách, kdy se hrávaly na celém světě ještě z původního Simrockova materiálu, byla pátá symfonie označena trojkou, šestá jedničkou, sedmá dvojkou, osmá čtyřkou a devátá (Novosvětská) pětkou. Dvořákovští znalci, kteří berou v úvahu skladatelovu dlouhou a svízelnou cestu z původního zmateného okouzlení vševládoucím wagnerovským novoromantismem k dokonalému porozumění a vpravdě geniálnímu zužitkování klasických principů hudebního myšlení, však neváhají označovat **pátou symfonii F dur** jako skutečně první Dvořákovu symfonii hodnou zařazení do historického vývoje této svrchaně orchestrální formy.

Povšimněme si, jakou úlohu v této skladbě hraje její *finále*: ne-usiluje být jejím efektním (nebo dokonce odlehčeným) závěrem, nýbrž shrnutím, beethovenovským řešením toho, co bylo vysloveno v předchozích třech částech. Každá z nich obsahuje spoustu krásné a už dvořákovsky členěné hudby, nicméně spíš idylické, jakoby určené nějaké pastorální suiti; teprve vstupní tematické gesto závěrečné věty prokazuje svým rozpětím a pochodovou energií vůli sjednotit všechno dosud odehrané (a očekávané) v souhrnný komentář skladatele o světě, jež právě prožívá.

Brněnský rodák **Igor Ardašev** (1967) vyrůstal jako pianista od dětství v péči svého otce, později ho na konzervatoři i na Janáčkově akademii múzických umění vedla Inessa Janičková a na mistrovských kurzech pak Paul Badura-Skoda v Rakousku a Rudolf Serkin ve Spojených státech. Na své úspěchy v dětských soutěžích (zvláště na smetanovské soutěži a v Concertinu Praga) navázal Igor v osmdesátých a devadesátých letech jako laureát velkých soutěží evropských – Čajkovského v Moskvě, Pražského jara, královny Alžběty v Bruselu (s Cenou Belgického rozhlasu a televize), Longové–Thibauda v Paříži a Marie Callasové v Aténách (1990).

Dnes má za sebou úctyhodný počet koncertních vystoupení v Evropě, Americe i Japonsku a řadu oceňovaných nahrávek. K těm nejzajímavějším patří také snímek čtyřruční verze Janáčkovy předehery *Žárlivost* realizovaný s Rudolfem Firkušným nebo nahrávky Dvořákových *Slovanských tanců* a Smetanovy *Mé vlasti* ve verzi pro čtyřruční klavír, vzniklé ze spolupráce s jeho životní i uměleckou partnerkou Renatou. Ardašev je častým hostem na renomovaných domácích (Pražské jaro, Moravský podzim, Concentus Moraviae, Janáčkův máj, MHF Český Krumlov) i zahraničních festivalech (Hong Kong Arts, Europäische Wochen Passau, Schleswig-Holstein, Edinburgh, Musica Mundi, Waterloo, Ohridsko Leto, Jodoigne, Chopinův v Hannoveru nebo Circus Piano v Neapoli).

Titulárním sólistou brněnské filharmonie se Igor poprvé stal ve svých dvaceti letech: programový katalog sezony 1987/1988 uvádí jeho častá předchozí sólistická vystoupení s filharmonií (od roku